

Internkontrollplan 2023 för Kommunstyrelsen

*Antagen av kommunstyrelsen
februari 2023*

Den interna kontrollen

Kommunallagen 6 kapitlet 6 § anger att nämnderna ska se till att den interna kontrollen är tillräcklig. Den interna kontrollens syfte är att tillse tillförlitlig rapportering om verksamhet och ekonomi, uppfyllelse av mål samt efterlevnad av lagar och regler. Den interna kontrollen innefattar verksamhetens hantering av alla de risker som föreligger i verksamheten och som faller inom ramen för den interna kontrollens syfte.

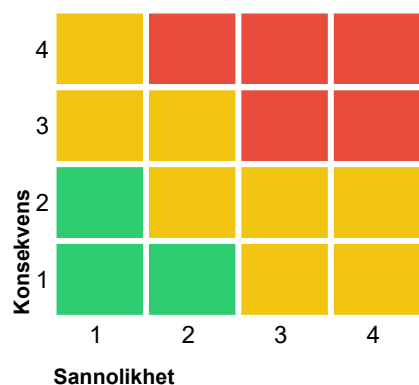
Internkontrollplanen är ett verktyg för att säkerställa att den interna kontrollen hanteras systematiskt och är tillräcklig. Internkontrollplanen antas årligen och säkerställer att risker bedöms och hanteras.

I internkontrollplanen synliggörs verksamhetens inventering, bedömning och hantering av risker i form av en bruttolista. Bruttolistan utgår från verksamhetens mest betydelsefulla och prioriterade ansvarsområden och processer. Förutom verksamhetsnära risker har kommunstyrelsen även bedömt fem kommunövergripande risker; ekonomisk förvaltning, bisyssla, arbetsmiljö, upphandling och inköp samt delegation. Bedömningen av dessa risker redovisas i kommunstyrelsens internkontrollplan. Vid granskning av dessa risker delges nämnderna resultatet i samband med återkoppling av nämndernas internkontrollplaner.

Hantering av risker sker genom att de accepteras, granskas i internkontrollplanen, omhändertas på annat sätt, exempelvis genom utvecklingsarbete i verksamhetsplan, eller åtgärdas omgående.

Den interna kontrollen är en del av nämndens utvecklingsarbete och ingår i ledningssystemet. Detta innebär att nämnden ansvarar för att vidta åtgärder utifrån identifierade brister för att ständigt förbättra och utveckla sin verksamhet.

Riskmatris

Kritisk
Medium
Låg

	Konsekvens	Sannolikhet
4	Allvarlig - är så stor konsekvens att det helt enkelt inte får hända	Sannolik - Det är mycket troligt att fel kan uppstå
3	Kännbar - Uppfattas som besvärande av berörda personer (internt och externt)	Möjlig - Det finns en möjlig risk för att fel kan uppstå
2	Lindrig - Uppfattas som liten av berörda	Mindre sannolik - Risken är mycket liten för att fel kan uppstå
1	Försumbar - Uppfattas som obetydlig av berörda	Osannolik - Risken är praktiskt taget obefintlig att fel kan uppstå

Bruttolista risker

Ansvarsområde/ process	Risk i verksamheten för att inte kunna säkerställa utförandet av ansvarsområde/process	Befintliga åtgärder/kontrollmoment	Sannolikhet	Konsekvens	Riskvärde	Ställningstagande av hantering
Kompetensförsörjning (HR)	a) Risk att inte behålla kompetens/attraktiv arbetsgivare/karriärvägar- inte kunna leverera på uppdrag/ökat antal sjukskrivningar	a) Individuella utvecklingsplaner i medarbetarsamtal, karriärutveckling ledararenan, personalförening, hälsoinspiratörer, förmåner, introduktionsplaner/dagar, SAM, utvecklande ledarskap, chefsdagar. Innovation är en viktig del.	3	3	9	a) Hanteras genom att följas upp i modul SAM. Omhändertas genom kompetensförsörjningsplan och kompetensskattningar i VP 2023. Kompetensförsörjningen behöver knytas ihop med arbetet för varumärket och kommunens värdegrund.
	b) Risk att inte kunna rekrytera och attrahera nya medarbetare – inte kunna leverera på uppdrag/ ökat antal sjukskrivningar	b) Rekryteringsföretag som arbetar med search, varumärket och profilering har påbörjats, sociala medier kan bli en viktigare del.	3	3	9	b) Varumärket och profilering behöver utvecklas och chefer behöver utbildas inom kompetensbaserad rekrytering, vilket kommer omhändertas i VP 2023. Marknadsföring på t ex arbetsmarknadsmässor kan behöva ske som en långsiktig aktivitet. Öka antalet studentmedarbetare.
Bostadsförsörjning (Risken finns även i förslag till bruttolista/intern kontrollplan för SUN)	Risk att erforderliga bostäder ej kan erbjudas. Kunskap behövs kring invånarnas behov och förmåga att efterfråga olika typer av bostäder. Detta ger underlag för att säkerställa kravställning kring blandad bebyggelse avseende storlek och upplåtelseform.	Bostadsförsörjningsprogram håller på att tas fram. Kartläggning kan behöva ske. Projektportföljen håller på att utvecklas.	3	4	12	Hanteras i verksamhetsplan genom ett gemensamt uppdrag från SUN och KS. Underlag tas fram för diskussion och ställningstaganden. Hanteras även inom ramen för bostadsförsörjningsplanen. Diskussion vid framtagande av verksamhetsplan pågår.
Exploatering (avtal) (Risken finns även i förslag till bruttolista/intern kontrollplan för SUN och BMN)	Risk att politisk intention för samhällsbyggandet inte får praktiskt utfall, att avtalen inte används i deras fulla potential utifrån kvalitets- och hållbarhetsperspektiv. Risk att det saknas förmåga eller möjlighet att använda avtalen utifrån deras fulla potential.	Agenda 2030 som bas i politiska målen. Samspel mellan detaljplanerna, byggloven och avtalen. Reviderade riktlinjer.	3	3	9	Hanteras genom att inkludera alla kvalitets- och hållbarhetsperspektiv i diskussion med exploatören och inskrivet i avtalen. Utvecklingsarbete behövs för att systematiskt få in samspelet. Bör synliggöras med ett gemensamt uppdrag från KS, BMN och SUN. Diskussion vid framtagande av verksamhetsplan pågår.
Implementera innovationslednings-system, innovationskultur (Innovationskontoret)	a) Risk att inte kunna leverera på grund av litet kontor med liten bemanning	a) Upphandlat konsult förändringsledning och de har insyn och kan driva frågor vid frånvaro. Kompetensöverlämning mellan medarbetare. Dokumentation och deadline, tidsätter och prioriterar.	3	2	6	a) Omhändertas i annan planering
	b) Risk att organisation medför otydlighet var frågor och ansvar hör hemma, grogrund för konflikter	b) Dialog och samarbete pågår. Utvärderar organisationsstrukturen.	4	2	8	b) Omhändertas i dialog och samverkan samt i annan planering

Utvecklar RPA och stödjer de andra verksamheterna (Innovationskontoret)	Risk att driftsleverantörer inte levererar	Manuell hantering kan ske.	1	1	1	Accepteras	
Hantera personuppgifter enligt GDPR (Kultur och fritidskontoret)	Bildmedium; fotografier och rörliga bilder. Barn och unga figurerar ofta.	Blurrar ansikten om det inte finns medgivande i en medgivande-blankett. Informationsskyldighet föreligger och ska informeras om.				a) Omhändertas genom att rutin utvecklas/revideras. Informationshanteringsplanen kan utvecklas med löpande information/kunskap i bilaga.	
	a) Risk att originalbilder ej hanteras enligt GDPR och publiceras. b) Risk att medgivarblanketter inte hanteras i enlighet med rutin	a) Bildbanken har ett inbyggt GDPR system, bidrar dock till trögrörlighet. b) Informationshanteringsplanen anger att blanketten ska sparas under en månad.	3	3	9	b) Samma som ovan	
Krisplaner/hot och våld/extraordinära händelser (larm) för personal/kunder (Kultur och fritidskontoret)	Ungdomsverksamheten, CIK a) risker i uppsökande verksamhet	a) Hot och vålds utbildning (behöver ske igen samt för nya). Ny säkerhetstjänst där nya rutiner inte är på plats, i glappet kan händelser uppstå. Samverkar med polisen, socialtjänst och skolan.	4	4	16	a) Åtgärder vidtas omgående. Utbildning rutinmässigt/löpande. Utveckla samverkan. Ta lärdom av tidigare erfarenheter.	
	Ungdomsverksamheten, CIK b) Besökarantal vid evenemang	b) God planering i olika scenarion. God kommunikation med övriga verksamheter. Tak för deltagarantal.	3	2	6	b) Accepteras.	
	Ungdomsverksamheten, CIK c) lokalens utformning medför brister i uppsikt, skadegörelse	c) Stängt en ingång till huset för att endast ha en ingång in medför överblick.	3	3	9	c) Omhändertas genom löpande riskbedömning. Utredning ska genomföras.	
	Biblioteket d) öppen plats där alla har tillträde, risk att personer kommer in och betar sig aggressivt, ändrade verksamhetsförhållanden i kommunhuset	d) Rutiner, överfallslarm, lokalerna ger möjlighet att inrymma. Arbetsätt. Överlämning vid pass. Aldrig arbetar själva. Arbetsrum i anslutning. Viktigt att dokumentera händelser. Lag om tillträdesförbud.	3	4	12	d) Omhänderta genom utbildning, larmtest. Se över säkerhetsrutiner. Utveckla samverkan/analys med socialtjänsten.	
Omhändertade barnperspektiv och delaktighet barn och unga (barnrätt) (Kultur och fritidskontoret)	Hälsohuset att inte ha med barn och unga delaktighet i utvärderingar (inte bara föräldrarnas åsikter som ska synas)	Brukarundersökningen vänder sig till högre åldrar. Stämningläget kan synliggöras av situationen och barnen kan spontant lämna information. Ingen systematiserad metod föreligger. Återanmälan kan vara ett tecken/signal på att barnet tycker om insatsen, men även där är föräldrapåverkan stor.	3	3	9	Omhändertas. Test vid barnläger att använda metod för utvärdering genom barnfrågor. Samverkan med utbildningskontoret.	
	Ekonomisk förvaltning	Risk att en god ekonomisk förvaltning inte efterlevs och att offentliga medel inte hanteras korrekt vid: a) representation	a) Kontrollsteg i ekonomisteget	2	2	4	a) Accepteras
		b) attestflöde	b) Löpande kontroll av attestflödet	2	2	4	b) Accepteras
c) ekonomistyrning		c) Budgetuppföljningen/bokslut/likviditetsuppföljning	2	3	6	c) Omhändertas i annan planering - systematiskt förbättringsarbete	
Upphandling och inköp	Att kommunens inköp och upphandlingar inte genomförs enligt ingångna avtal och kommunens styrdokument.	Inköpsanalyser medför kvalitetssäkring och visar avtalstäckning. Upphandlingsplan som utgår från framtida upphandlingsbehov, kvalitetssäkrar upphandlingar över tröskelvärde för direktupphandling. Ekonomiavstämning i prognosuppföljning.	3	4	12	Granskning i internkontrollplan.	

	Risk att medarbetare tar mutor eller bestickning vid upphandling	Upphandlingsenheten bidrar som ett kontrollmoment. Inköpsanalysen synliggör och kvalitets-säkrar. Tvåstegsraket i ekonomisystem. Upphandlingssystemet dokumenterar ärendet.	2	4	8	Hanteras genom utvecklingsarbete. Rutiner i upphandlingsenheten ska ses över.
Bisysslor	Risk att medarbetares bisysslor påverkar deras uppdrag i Knivsta kommun. Konkurrerande verksamhet mellan kommunen och medarbetaren kan leda till förtroendeskada och i förlängningen till uteblivna intäkter.	Medarbetardialogen, rutiner för bisyssla, attestflödet, löpande kompetensinsatser	3	2	6	Omhändertas av HR som en kompetensinsats
Arbetsmiljö	Arbetsmiljö påverkar medarbetare och kvaliteten i kommunens verksamheter. En icke välfungerande arbetsmiljö kan leda till stress, högre sjukfrånvaro samt personal-omsättning. Hög arbetsbelastning a) Risk för ohälsa. Osund arbetsmiljö.	a) Samverkanssystem, samverkansgrupper, skyddskommittéer, dialog medarbetare - chef	3	3	9	a) Omhändertas genom Arbetsmiljörapport med årlig uppföljning
	b) Risk att vi inte har en tillräckligt god organisatorisk och social arbetsmiljö. Bristande kontroll på struktur.	b) Sam - Stratsys arbetsmiljömodul, enhetsnivå där varje chef ansvarar	3	3	9	b) Samma som ovan
Delegationsbeslut	Risk att beslut inte fattas inom ramen för gällande delegationsordning. a) Risk att beslut inte fattas av utsedd delegat och därmed inte är giltigt.	a) Delegationslista. Rutin finns gällande diarieföring av beslut	2	3	6	a) Omhändertas i det systematiska kvalitets- och förbättringsarbetet genom löpande genomgångar
	b) risk att beslut inte är korrekt diarieförda	b) Rutin finns gällande diarieföring av beslut.	2	3	6	b) Samma som ovan
	c) risk att beslut inte är korrekt dokumenterade	c) Ingen befintlig åtgärd finns. Rutin finns gällande diarieföring och ska följas.	2	3	6	c) Omhändertas genom löpande information

Risker som ska granskas i internkontrollplan

Risker inom den interna kontrollen kan hanteras på följande sätt; accepteras, omhändertas i annan planering, granskas i internkontrollplan eller åtgärdas omedelbart. Utifrån bedömning i aktuell bruttolista ska en risk hanteras genom granskning i internkontrollplanen 2023 och återrapporteras till nämnden i december.

Ansvarsområde/ process	Risk i verksamheten för att inte kunna säkerställa utförandet av ansvarsområde/process	Riskvärde	Ställningstagande av hantering
Upphandling och inköp	Att kommunens inköp och upphandlingar inte genomförs enligt ingångna avtal och kommunens styrdokument.	12	Granskning i internkontrollplan. Samordnas av KS.

Återkoppling gällande risker som ska omhändertas i annan planering

För att säkerställa ett systematiskt arbetssätt gällande de risker i bruttolistan som bedömts som kritiska enligt matrisen kommer återkoppling att ske till nämnden under hösten 2023. Återkopplingen kommer att synliggöra huruvida risken hanteras så som planerats enligt bruttolistan genom att ansvarig chef kommer ange om hanteringen följer planering eller ej.

Ansvars-område/ process	Risk i verksamheten för att inte kunna säkerställa utförandet av ansvarsområde/process	Risk-värde	Ställningstagande av hantering
Kompetens-försörjning (HR)	a) Risk att inte behålla kompetens, vara attraktiv arbetsgivare, finnas karriärvägar- inte kunna leverera på uppdrag/ökat antal sjukskrivningar	9	a) Hanteras genom att följas upp i modul SAM. Omhändertas genom kompetensförsörjningsplan och kompetensskattningar i VP 2023. Kompetensförsörjningen behöver knytas ihop med arbetet för varumärket och kommunens värdegrund.
	b) Risk att inte kunna rekrytera och attrahera nya medarbetare – inte kunna leverera på uppdrag/ ökat antal sjukskrivningar	9	b) Varumärket och profilering behöver utvecklas och chefer behöver utbildas inom kompetensbaserad rekrytering, vilket kommer omhändertas i VP 2023. Marknadsföring på t ex arbetsmarknadsmässor kan behöva ske som en långsiktig aktivitet. Öka antalet studentmedarbetare.
Bostadsförsörjning (Risken finns även i förslag till bruttolista/intern kontrollplan för SUN)	Risk att erforderliga bostäder ej kan erbjudas. Kunskap behövs kring invånarnas behov och förmåga att efterfråga olika typer av bostäder. Detta ger underlag för att säkerställa kravställning kring blandad bebyggelse avseende storlek och upplåtelseform.	12	Hanteras i verksamhetsplan genom ett gemensamt uppdrag från SUN och KS. Underlag tas fram för diskussion och ställningstaganden. Hanteras även inom ramen för bostadsförsörjningsplanen. Diskussion vid framtagande av verksamhetsplan pågår.
Exploatering (avtal) (Risken finns även i förslag till bruttolista/intern kontrollplan för SUN och BMN)	Risk att politisk intention för samhällsbyggandet inte får praktiskt utfall, att avtalen inte används i deras fulla potential utifrån kvalitets- och hållbarhetsperspektiv. Risk att det saknas förmåga eller möjlighet att använda avtalen utifrån deras fulla potential.	9	Hanteras genom att inkludera alla kvalitets- och hållbarhetsperspektiv i diskussion med exploitören och inskrivet i avtalen. Utvecklingsarbete behövs för att systematiskt få in samspelet. Bör synliggöras med ett gemensamt uppdrag från KS, BMN och SUN. Diskussion vid framtagande av verksamhetsplan pågår.
Hantera personuppgifter enligt GDPR (Kultur och fritidskontoret)	Bildmedium; fotografier och rörliga bilder. Barn och unga figurerar ofta. a) Risk att originalbilder ej hanteras enligt GDPR och publiceras.	9	a) Omhändertas genom att rutin utvecklas/revideras. Informationshanteringsplanen kan utvecklas med löpande information/kunskap i bilaga.
Krisplaner/hot och våld/extraordinära händelser (larm) för personal/kunder (Kultur och fritidskontoret)	Ungdomsverksamheten, CIK a) risker i uppsökande verksamhet	16	a) Åtgärder vidtas omgående. Utbildning rutinmässigt/löpande. Utveckla samverkan. Ta lärdom av tidigare erfarenheter.
	Ungdomsverksamheten, CIK c) lokalens utformning medför brister i uppsikt, skadegörelse	9	c) Omhändertas genom löpande riskbedömning. Utredning ska genomföras.
	Biblioteket d) öppen plats där alla har tillträde, risk att personer kommer in och betar sig aggressivt, ändrade verksamhetsförhållanden i kommunhuset	12	d) Omhänderta genom utbildning, larmtest. Se över säkerhetsrutiner. Utveckla samverkan/analys med socialtjänsten.
Omhändertade barnperspektiv och delaktighet barn och unga (barnrätt) (Kultur och fritidskontoret)	Hälsohuset att inte ha med barn och unga delaktighet i utvärderingar (inte bara föräldrarnas åsikter som ska synas)	9	Omhändertas. Test vid barnläger att använda metod för utvärdering genom barnfrågor. Samverkan med utbildningskontoret.
Upphandling och inköp	Risk att medarbetare tar mutor eller bestickning vid upphandling	8	Hanteras genom utvecklingsarbete. Rutiner i upphandlingsenheten ska ses över.
Arbetsmiljö	Arbetsmiljö påverkar medarbetare och kvaliteten i kommunens verksamheter. En icke välfungerande arbetsmiljö kan leda till stress, högre sjukfrånvaro samt personal-omsättning. Hög arbetsbelastning a) Risk för ohälsa. Osund arbetsmiljö.	9	a) Omhändertas genom Arbetsmiljörapport med årlig uppföljning
	b) Risk att vi inte har en tillräckligt god organisatorisk och social arbetsmiljö. Bristande kontroll på struktur.	9	b) Omhändertas genom Arbetsmiljörapport med årlig uppföljning